

«Olen balletti «Giselle» vaadanud 39 korda!»

Äsja Estonia teatri sõbraks kuulutatud Lauri Leesi ütleb, et peab rahvusoperi uuslavastust, balletti «Anna Karenina» kindlasti veel vaatama minema, enne kui sellele hinnangu annab.

Olen «Anna Kareninat» vaid ühe korra ja ühe koosseisuga näinud, tahan kindlasti ka teist koosseisu näha ning alles siis omad järeldused teha,» ütleb Tallinna Prantsuse Lütseumis õpetajaametit pidav Lauri (75). «Ja mõelda alles siis sellele, miks ei kasutatud Štšedrini, vaid Šostakoviči muusikat. On ju Štšedrinil täismetraažiline ballett, mis komponeeritud Maia Plissetskaja jaoks, ja mida Estoniaski mängitud. Praegune lavastaja läks teist teed, loobus sellest, võttis Šostakoviči muusika erinevatest filmidest ja kleepis need kokku. Pean seda kindlasti veel vaatama, et lavastusele pihta saada ja mõista, miks nii toimiti - miks polnud Štšedrin sobilik ja miks oli Šostakovič sobilikum.»

Teatrisse alles tudengina

Lauril on enda sõnul elus vedanud - sattus ta ju teatrisse alles Tartu ülikooli prantsuse filoloogia tudengina. Lapsepõlv möödus Saaremaal ja küüditatuna Siberis, kus teatriskäigust polnud juttugi. «Esimest korda läksin Vanemuisesse ja saatus mängis mulle kaasa. Esimene nähtud etendus oli ooper «Rigoletto» ja peaosas Margarita Voites. No toona ikka täiesti nooruke, lavapartneriks tenor Endel Ani. Oivaline koosseis.» Nähtu jättis nii hea mulje, et Lauri otsustas seda veel kord vaatama minna. Nõnda see teatriarmastus tekkiski. Muidugi külastas noormees ka teisi Vanemuise etendusi.

1968. aastal saabus tudeng Tartust pealinna pedagoogilisele praktikale. «Noor mees, mis sa ikka õhtuti teed - lähed teatrisse.» Estonias etendati tol õhtul balletti «Medeia» ja peaosas hiilgas Tiiu Randviir. «See võlus nii ära, et lihtsalt ei ole sõnu. Tiiule sobisid üldse väga kirglikud asjad - Kleopatrad ja Medeiad - küll ta oli nendes hea! Olin jälle nii ära lummatud, et otsustasin sama asja veel vaatama minna ... Vaatasin siis ka muud asjad üle.»

Klomp tuleb kurku

Kõige rohkem elus on ta aga külastanud balleti «Giselle» etendusi. «Kuulge, ma ei liialda, kui ütlen, et olen seda vaadanud 39 korda,» kinnitab teenekas koolmeister. Lisaks Estonias nähtule on ta elamuse saanud Peterburis, Moskvas, Pariisis, Londonis ja mujal. «Võin seda lõputult vaadata: väga ilus muusika, väga ilus koreograafia, mis on autentne. «Giselle'ist» ei tehta kunagi moodsat varianti, vaid üks põlvkond tantsijaid pärandab selle järgmisele ja nõnda on see 19. sajandi Pariisist jõudnud meie päevini. See on romantiline ballett ehtsal kujul - lühike ja kurb armastuslugu, mis läheb hinge. Iga kord, kui lõpustseen hakkab lähenema - kõik vilid (hüljatud pruutide kättemaksuhimulisedhinged

Naisteleht

16.09.2020 00:00

Verni Leivak

97000

22,23

Teater Vanemuine

Estonia teater

Aivar Mäe

- V L .) haihtuvad, Giselle aitab Albrechtil püsti tõusta ning astub ise tasakesi kõiksusse. See läheb mulle nii hinge, et klomp tuleb kurku. Täiskasvanud mehel on ju nutta piinlik, nii et hoian seda klompi tagasi ...» tunnistab Lauri.

Ta räägib, et kui oli juba noor õpetaja ja Estonias mängiti «Giselle'i», astusid nimiosas ette Elita Erkina, Inge Arro, Saima Kranig ja lõpuks koreograafiakooli lõpetanud Kaie Kõrb. Muidugi käis ta nende kõigi sooritusi korduvalt vaatamas. Traditsioon on säilinud. Nii kui uus etendus Estonias tuleb, vaatab kõik koosseisud üle, ja headel aegadel nägi isegi selliseid lavatükke, milles oli lausa kolm koosseisu.

Lemmiklavastused Estoniast

Lauri loetleb talle enim Estonias mängitust elamusi pakkunud lavastusi. Esimesena meenub Eino Tambergi ballett «Joanna tentata». Mai Murdmaa lavastust peab teatrisõber siiani väga õnnestunuks. Seniajani on silme ees ka Elita Erkina ja Tiit Härm. «Nad olid üldse hea paar. Mäletan ka mitte Prokofjevi, vaid Berliози «Romeot ja Juliat». Samuti väga õnnestunud lavastus, mille, kui ma ei eksi, lavastas Igor Tšernõšov Kuibõševist,» pole Lauril tarvis eriti mälu pingutada.

«Või siis Arne Miku, ma ütlesin lausa cum laude, lavastatud ooper «Boriss Godunov». See oli isegi nii hea, et sellega käidi paar aastat enne laulvat revolutsiooni Pariisis ja mina olin giidiks-tõlgiks. Kuulus Jevgeni Nesterenko käis vahel peaosagi laulmas,» sedastab ta.

Staaride põud

Muidugi on Lauril aastatega tekkinud suured lemmikud, keda enam teatrilaval ei näe, kuid mainime nad ära: Margarita Voites, Kaie Kõrb, Tiiu Randviir.

«Nemad on mind vaimustanud,» kinnitab ta ja avaldab kahetsust, et võrreldes mõnekümne aasta taguse ajaga on meil staare väheks jäänud. «See on nagu koolides lennud - ühes on priimuseid rohkem kui teises. Hetkel tundub küll, et suuri staare ei ole. See puudutab ka lauljaid. Koduteatrile ei tule kuidagi kasuks, et kes väga hea on, see meelitatakse mujale,» peab ta silmas näiteks Baieri riigiooperi solisti Mirjam Mesakut ja tihti Viini riigiooperis üles astuvat Ain Angerit. «Õnneks käivad nad aeg-ajalt ka kodus laulmas.»

Ei muretse üldse

Praegu külastab Lauri Estoniat kaks või kolm korda kuus, sest teatrimajas tuleb ette ka külalisetendusi või peetakse galaõhtuid. Ja kuigi Estonia juht Aivar Mäe lahkus juhirollist, ei muretse ta rahvusoperi käekäigu pärast: «Sel juhul peaksin ka muretsema oma kooli, Prantsuse Lütseumi pärast peale minu direktoripostilt

lahkumist. Ei muretse! Aga mul on südamest kahju, sest Aivar teeb suure tööügajana kõike ääretu innu ja armastusega. Mida alustab, selle viib lõpuni. Et see kõik nii juhtus, on mul ääretult kahju. Et ühelt tööügajalt rööviti ära tema töölust.»

«Täiskasvanud mehel on ju piinlik nutta.»

ESTONIA TEATRI SOBER 2020: Vastsele tiitliomanikule kingiti Prantsuse ohvitseri muts lavastusest Mina - Napoleon! Tiitliga kaib kaasas ka boimalus kaia tasuta teatris - kasvoi igal ohtul

VERNI LEIVAK